

Aan het College van Gedeputeerde Staten van Limburg
Postbus 5700 6202 MA Maastricht

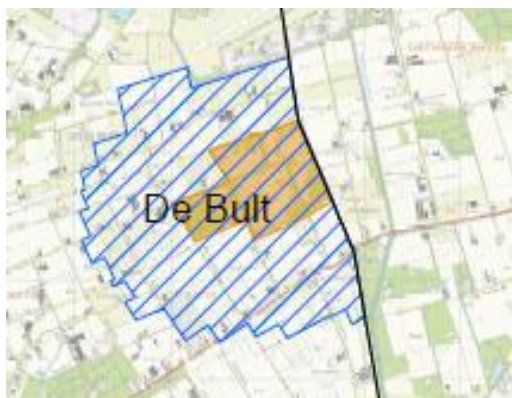
Betreft: verzoek om handhavend op te treden vanwege beregening uit grondwater zonder vergunning Wet natuurbescherming binnen een zone van 1 km rondom De Bult en het Zinkske, onderdeel van Natura2000-gebied Deurnsche Peel/Mariapeel/Grauwveen.

Geacht College,

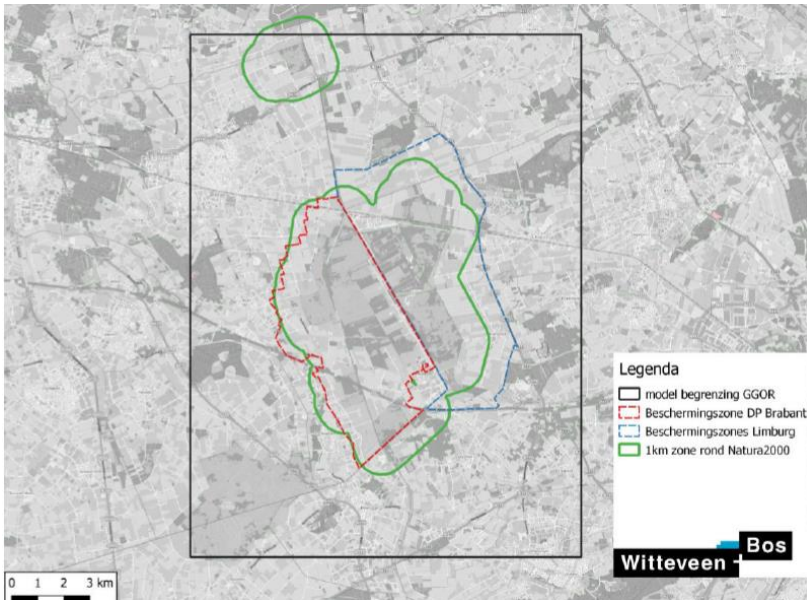
Op 23-1-'23 hebben provincie N.-Brabant en Limburg m.b.t. het Natura2000-beheerplan voor de Peelvenen het definitieve besluit genomen dat de in het ontwerp-beheerplan geboden vrijstelling van de Wnb-vergunningplicht voor grondwateronttrekkingen voor het beregenen van open teelten niet meer geldig is.

In de bufferzone van 1,5 tot 2 km breedte rond Mariapeel/Grauwveen en in de bufferzone van 2 km breedte rond de Groote Peel (voor die bufferzone zie uw besluit van 23-1) liggen diverse beregeningsputten, die volgens ons geen van alle beschikken over een Wnb-vergunning. Op 24-2 hebben wij u daarvoor een handhavingsverzoek gestuurd.

In Limburg bevinden zich echter nog meer beregeningsputten binnen het beïnvloedingsgebied van het Natura2000-gebied Deurnsche Peel/Mariapeel/Grauwveen. De gebieden De Bult en het Zinkske, onderdeel uitmakend van de Deurnsche Peel, zijn gelegen in provincie N.-Brabant, maar bevinden zich precies op de grens van provincie Limburg. Provincie N.-Brabant heeft rondom deze gebieden een hydrologische beschermingszone aangewezen. Provincie Limburg heeft dat echter verzuimd. Zie op de kaart van de bufferzones behorende bij uw besluit van 23-1-'23:

Voor de bufferzone rond De Bult wordt in N.-Brabant een breedte van 1 km gehanteerd. Voor de bufferzone rond de overige delen van de Deurnsche Peel wordt in N.-Brabant een breedte gehanteerd van 500 m rondom de nieuwe natuur. Aan de westkant van Het Zinkske komt dat neer op een breedte van 1 km. Zie afbeelding 2.1 in het onderzoek van Witteveen en Bos, Effecten van beregening op Deurnsche en Mariapeel, 14-6-2021, in opdracht van provincie N.-Brabant en Limburg:

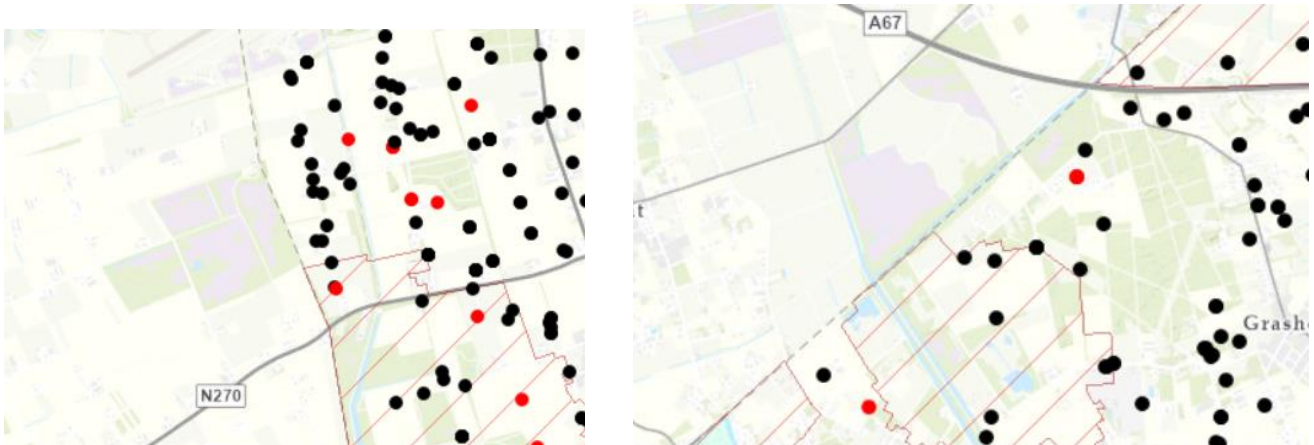

Het kan uiteraard niet zo zijn dat grondwateronttrekking uit beregeningsputten wel van invloed is op de Peel in een zone rondom Mariapeel/Grauwveen in Limburg, in een zone aan de Limburgse kant van de Groote Peel, in een zone aan de Brabantse kant van de Groote Peel, in een zone aan de Brabantse kant van de Deurnsche Peel en dat dat aan de Limburgse kant van de Deurnsche Peel niet het geval zou zijn. De provinciegrens is geen hydrologische barrière. Provincie Limburg heeft voor De Bult en het Zinkske blijkbaar verzuimd om een vergelijkbare bufferzone aan te wijzen.

Gezien de hydrologische onderzoeken die aan de overige Peelgebieden gedaan zijn en de breedte van de bufferzone van 1 km die door provincie N.-Brabant wordt gehanteerd voor de gebieden De Bult en het Zinkske, lijkt het ons logisch dat in Limburg voor De Bult en het Zinkske ook een zone van 1 km breedte wordt gehanteerd. (Nieuw onderzoek kan dan later uitwijzen of deze breedte voldoende is.)

Wij vragen u daarom om handhavend op te treden betreffende beregeningsputten rondom De Bult en het Zinkske, binnen een zone van 1 km breedte rondom deze gebieden, dusdanig dat de vereiste vergunningprocedure Wnb doorlopen wordt alvorens van deze putten nog gebruik gemaakt mag worden.

Welke beregeningsputten binnen deze zone aanwezig zijn, kunt u zien op de site van het waterschap Limburg: <https://www.waterschaplimburg.nl/uwbuurt/kaarten-meetgegevens/grondwaterputten/>
Hier een screenshot van delen van die kaart:

Door te klikken op een put kunt u het unieke nummer van de put opvragen. Aan de hand van dit nummer kunt u bij het waterschap informeren naar de geregistreeerde onttrekkers. Voor vragen of nadere informatie kunt u contact opnemen via het telefoonnummer van Waterschap Limburg (088-88 90 100).

Binnen de bufferzone rond de Grootte Peel heeft WBdP een inventarisatie gedaan naar putten die niet staan geregistreerd op de website van Waterschap Limburg en die dus waarschijnlijk behalve over de benodigde Wnb-vergunning ook niet beschikken over een toestemming van het waterschap. WBdP is van plan om een dergelijke inventarisatie ook rondom de rest van de Peel te gaan uitvoeren, maar wij vragen u alvast om deze exercitie ook te doen en dan zeker ook wat betreft die putten handhavend op te treden.

Wij vragen u om een ontvangstbevestiging en om binnen 8 weken te beslissen op ons handhavingsverzoek.

Toelichting:

De vergunningplicht voor verdrogende activiteiten zoals beregening uit grondwater i.h.k.v. de Vogelrichtlijn/Habitatrichtlijn gold voor de Deurnsche Peel vanaf 10-6-1994. Het is zeer de vraag of er nadien binnen de hydrologische beïnvloedingszone een stand-still is geweest in het aantal putten. Bovendien is sinds die tijd het grondgebruik binnen de beïnvloedingszone flink intensiever geworden. Diverse percelen die voorheen weide-grasland waren, worden nu gebruikt voor graszoden, lelieteelt, boomteelt, asperges, prei, e.d.. Deze teelten vergen enorm veel beregening. Door dit intensievere grondgebruik zal de hoeveelheid onttrokken grondwater nu veel groter zijn. Dit mede doordat de pompcapaciteit door het waterschap is vrijgelaten.

Aan uw definitieve besluit op het N2000-beheerplan liggen hydrologische onderzoeken en een passende beoordeling daarvan door Deltares ten grondslag, waaruit blijkt dat de bestaande onttrekkingen significant negatief zijn voor de in de Peel te bereiken stabiele waterstand die vereist is voor hoogveenregeneratie, zeker in droge jaren zoals 2018, 2019, 2020 en 2022. (Met de klimaatverandering komen degelijke jaren ook nog vaker voor dan voorheen). Vandaar de vergunningplicht Wnb.

I.h.k.v. het NPLG dient de waterstand binnen de bufferzone flink te worden verhoogd, de uitstoot van stikstof en CO₂/methaan fors te worden verminderd, plus de biodiversiteit te worden verhoogd.

Daartoe zal er ondermeer veel meer nieuwe natuur dienen te worden begrensd.

Naast die nieuwe natuur is er wellicht plek voor natte vormen van landbouw (zoals het telen van lisdoddes), mits dat kan samengaan met de benodigde biodiversiteit binnen de bufferzone.

De bufferzone dient ten dienste te staan van de Natura2000-opgaven!

Beregening uit grondwater hoort volgens ons in de bufferzone niet thuis. Juist in droge periodes, als de natuur het toch al moeilijk heeft, zorgt grondwateronttrekking voor een nog verdere daling van de waterstand in de Peel. O.a. door het droogvallen van waterpartijen sterven ook diverse aan hoogveen gebonden soorten uit.

Zeker intensief gebruik zoals graszodenbedrijven, leliekwekerijen, boomteelt, groenteteelt e.d. dienen daarom volgens ons binnen de bufferzone direct verboden te worden.

De waterstand, plus het grondgebruik, hoort binnen de bufferzone dusdanig te zijn dat beregening niet nodig is.

Voor (i.h.k.v. het NPLG/LPLG te ontwikkelen) extensief grondgebruik met hoge waterstand, zoals bijv. zeer extensieve, natte melkveehouderij, zijn misschien nog (voor een overgangperiode?) beregeningsuitzonderingen mogelijk.

Binnen de periode van 2 jaar, i.h.k.v. de door u met provincie N.-Brabant en de beide waterschappen gesloten intentieovereenkomst beregening Peel (in samenhang met het op te stellen LPLG), dient de vernatting van de bufferzone en het beregeningsvrij maken te worden vormgegeven. Dit dient te gebeuren in combinatie met een sluitende vergunningverlening ex Wnb, ook voor deze overgangperiode.

WBdP is graag bereid om een bijdrage te leveren aan het overleg dat daartoe nodig zal zijn.

Hoogachtend,

namens (en gemachtigd door) stg. Werkgroep Behoud de Peel,

W.M.M. van Opbergen

Lavendelheide 27 5754 EA Deurne